

Fra Nuffammeret.

„Hjører eder Guds fulde Røstning.“
(Eft. 6, 11).

Dem glatte Stene af Bækken

udvalgte David sig da han gik til Kampen mod Goliath. Han tog ikke de sorte de bedste Stene, han traf paa. Han taente ikke som saa: Stene er Stene, den ene er ligejaa god som den anden. Tvertimod, han „udvalgte“ dem naar der, og han gjorde det sikkert med Fjeld og godt Skjold; han saa nøje efter Størrelse og Form om de vare brugbare eller ej før han stak dem i Bøsen.

Vi forstaaer godt, hvorfor han var saa omhyggelig i sit Valg. Foretagendet var knusende alvorligt. Den Fjende, der ilde ham imøde, var ham langt overlegen. Goliath var biffet og vred, han skar Tænder af Sarme og tørstede efter Davids Blod. David saa klart hvor meget, det gjalt intet mindre end Livet og hvad der var mere, Israels Sejr eller Nederlag og Stam, Ra, i dybeste Forsand gjaldt det Jehovas

Vere eller ogsaa hans Navns Vanære og Betsæmmelse iblandt Hedningerne. Se, derfor var han saa ydmyk forfægtig ved Valget af sine Vaaben. Nære Læser, vor Stilling er ligejaa alvorlig som Davids, om blot vi rigtig saa den. Vi have ogsaa Fjender og Kamp. „En brølende Løve, der søger hvem han kan opsluge“ (1 Pt. 5, 8), og Ondskabens aandelige Hære under Himmelens (Eft. 6, 12) ligger til Fæltet mod os. Satan er biffet og vred. Han glæder sig og brænder af Had og Svovlsørst efter at ombringe og dræbe os for Tid og Ewigheid. Hoorledes er vi rustet og hvordan kæmper vi imod ham? Lad os mindes Prorofens alvorlige Ord: „Svo her ikke mandig staa. Han maa i Sandhed med ham gaa“. Det var dog sørgeligt om disse Ord skulle opfyldes paa nogen af os. Lad os tage vore Forholdsregler i Tide. „Hjøre os Guds fulde Røstning“. Vi bør være ligejaa omhyggelig med Valget af vort Vaaben som David var og endnu mere om det var mueligt; thi vor Stilling er mere faretruende end hans var. Det er sørgeligt at iagttage den Rigeplidighed mange Memæller ud-

vijer her. Uden videre tager de mod det sorte de bedste, der bydes dem. Mot det har lidt Stin af Religion, saa gaar det glad ned i Mængden. „Det er dog af Bibelen“, siger de „det maa være godt, for de tager det da ud af Bibelen“, som om alt det, der bydes os i vore Dage under Stin af Bibelen skulde være gode, ægte bibelske Vaaben. Af, hvordan skal Kampen og dens Udfald ende med saadan noget Rindvaer til Vaaben? Det vil endnu gaa saadanne værre end det gif Kirsejerne i deres sidste Krig med Japan. De kom med deres Trobøsser og Trævaaben og mente, naar de blot pegte efter Panterne med dem, vilde de flygte, syntte sig i Sævet og drukne sig af Vædfe for dem. De fik andet at vide.

D, Læser paa! Mød ikke i Fjellen uden du er vel udrustet og isert Herrens Kraft. Udbyg dig fem glatte Stene af den yndige Bæk. David synger om i Sal. 65. Læg dem i din Strydepose, og gam dem vel til Skildbragt! Da vil du saa god Brug for dem. Søg først af alt at faa den Tro og frejdige Tillid ind i Hjertet, som der klinger fra yndig gennem Salmen, at du kan faa overfor din Gud med Sjelen ipldt af frejdig Tillid til ham, han siger frit: Jeg ved du er min Fader, Fæder; jeg er dit Barn. Det var med denne Tro David gif og fædende Goliath.

Men denne Tro hoier paa en bestemt Grundvoold paa Forsoningen, paa Lammets Blod, paa Korset; Julebragt! (v. 4) Vore Synder vilde trykke os ned i Dybet om vi ikke stiller os paa Blodets Grund. Ojævelen vil fælde os om vi møder ham med noget andet Vaaben end dette Urganle: „De have overvundet ham ved Lammets Blod og ved Riddesbyrdets Ord. O, Ven! Lad det være dit Sovedbærge og det Slagsværd og Glævid, du altid fører i din Haand.

Ved, saa er det tredie der klinger fra Salmen om Bækken. Ved at Gud vil give dig en søet Haand, en Klippetro paa Jesu Sejr, paa hans jynudslættende og forladende Raade, saa du kan slaa fra dig med denne Tro og lægge Syn, Død og Svæben i Støvet. Men, fære, det skal der Troens Bøn til, ellers bunder det ikke. Men lovet være Gud, han hører Bønner (v. 3).

Lov saa dit Liv i Helligdommen, det er den fjerde Sten ved Bækken, i Guds Hus, i hans levende Menighed, iblandt hans Børn paa Jord. Ikke som en Fremmed eller Gæst, der nu og da besøger en Kirke, men som David synger: „So der“, ho i dine Forgaarde (v. 5) det priser han saelig. Saa din bolig og Paulun der, saa skal du nok komme til at syngesom han: „alle mine Kilder ere i dig“ (Sal. 87).

Saa kommer den femte og sidste af sig selv, den kalder han Jubel og Fryd; og det er saadan, „at den jylde Morgens og Aftenens Frembrud med Jubel.“ Den er nok værd at eje og tage med. Naar den kan fylde Aftenen og den mørke Nat med Herrens Jubel, gør det ikke saa meget om Solen skulde gaa ned for os.

Søg nu, fære, at blive saadan rustet. Saa disse fem Stene lagt til. Nette i din Strydepose. Det er brugbart Vaaben, ganuligt haade i Krig og Fred. Læs nu selv den yndige lille Salme (65) om „Guds Bæk, der er fuld af Vand“. Sank op ved dens Bredder. Der er meget mere at finde end de saa Ting, jeg pegede paa for dig. Der er baade Nuffammer og Spisefammer og begge er fulde af Herrens Velsignelse til os.

Fredens Hiften.
B. S. Østergaard.

Som man saar —!

Paa et af Væds Redaktionskontor indfandt sig forleden, som det saa ofte fter, en Mand og Kone, bedende, at Bladet vilde efterhje deres 8-aarige lille Dreng, som var isbet bort fra Hjemmet for flere Dage siden. Konen grad og jamrede; Manden var derimod kold — og biddende i at behære de nærgaende Svørgmaal, som Reporteren gjorde for at finde Marfagen til, at Drengen, der hed Oswald, havde forladt sit Hjem. Men der gjald ingen Udflugter: Manden maatte

til sidst gøre den Bekendelse, at den egentlige Grund til, at Oswald var slygtet, „bitinol“ var den, at han fik lidt rigelige Prøgl i Hjemmet. Moderen grad, mens Manden bekendte. Og Skamrøden paa dens ru Kinder og al den nervøse Udenomstak, han anvendte, røbede en daarlæg, hrdbettinget Samvittighed.

Næste Morgen bragte Bladet Oswalds Villed, ledsaget af en veltfret Artikel, der var et Parlo til brutale Forældre, og sluttede med, at lille Oswald kunde trygt vende tilbage til sit Hjem; han vilde saa det godt eftertidigt; Na'r vilde slet ingen Prøgl give ham mere o.s.v. — Det var en flov Historie for Fæderen, der havde Embede i det offentlige Tjeneste. Men han brød sig om intet; bare lille Oswald vilde komme tilbage. Men lille Oswald tom aldrig tilbage til den ny Lykke, der ellers havde ventet ham. Hans affælede Legeme blev siden fundet i en Dam. Der havde det forpinte lille Mennefe endt sine jordfide Dødsfæder.

Hvis det ikke var noget hverdagsligt her i dette urolige Land med disse „run-away-boys“, saa er det ovenfor gengivne Villed saa uhyggeligt mørkt, at det maatte var bedit helt at forbigaa det. Men fordi det netop er hverdagsagtigt, at Børn slygter fra deres Hjem, begrundet paa Uforstand fra en Fars eller en Mors Side, saa er der herlig Anledning til at bringe de allermørkete Resultater, som sig Behandling afføder. Lille Oswald slagtede og blev Selvmorder, fordi han, hvad Fæderen sagde, fik for mange Prøgl i Hjemmet.

„Den, som elsker sin Søn, tugter ham tidligt“. Men den, som elsker og nedes til Tugt, tugter med Forsand og ikke med Brutalitet. Det er Kærnen i al Opdragelse at elske frem det gode i Barnefindet og ikke prygle det til Jordærv. I 99 Tilfælde ud af 100, hvor en Far eller Mor griber sit Barn og øver Vold mod det lille endnu saa langftra herken legemligt eller intellektuelt udviklede Bæfen, saa's i Barnefindet en Sæd, der sin Dag vil bære daarlæg Frugter.

For et Par Aar siden udgav en anonym dansk Forfatter „Somo Sum“ en Bog — „Den Førstefødte“. Bogen indledes med et Brev, som den førstefødtes Fader sender en Ven, og hvori han forklarer sin Glæde over at være bleven Fader. Og nu skal han jo til det store og vigtige: Opdragelsesarbejdet. Den førstefødte, der er en Dreng, skal blive stor og klog og god. Der skal intet spares paa en fuldkommen Opdragelse — den førstefødte skal blive et godt Mennefe. Men alt!

Det gaar her, som det saa ofte gaar i Livet: de bedste Hensigter resulterer i komplet Degeneration. I Stedet for at blive en Velsignelse bliver Sønnen en Forbandelse baade for sig selv og det Hjem, der fostrede ham. Det var i dette Tilfælde ikke Prøgl, der forderbe, men Forkælelse og slet Omgang, eller mange af de andre nærliggende Marfager, der overalt hurer paa at føre Mennefet ind i det evige Mørke.

Nej, Prøgl er naturligvis ikke den eneste Marfag til, at Barnefindets Ufald forlygtiges. Af nej! der er mange andre og dybere Marfager. Men: vi tog Anledning af „lille Oswald Affæren“ til at saa sagt, hvad mange Forældre burde lægge sig paa Hjertet: At i 99 Tilfælde ud af 100, hvor et Barn skal prygles til Foruist, saa's i Barnefindet en Sæd, der sin Dag vil avel ftebnevangre Følger.

Brev fra Jens Digen.

(Fortfat.)

Kirken har et smukt Taarn, hvor den fra Danmark sendte Kirkekloffe hænger. Den kalder Santhalerne til Kirke i mange Miles Omkreds og angiver Tiden; thi Stuenre er en Luftfus, som Santhalerne ikke kender. Gudstjenesten begynder med Salmeang, og man mærker, at Menigheden er med. En Del er oversatte Sange fra Skandinavi eller Engell, og en Del er forfattede af Santhalerne selv eller af Skrefsrud, der har udgivet Salmebogen. Efter Sangen knæler alle ned i Bøn, dernest gaar Brevten op paa Talerstolen og taler til Folket. Talen bliver

ofte henvendt til den enkelte og til Forsamlingen, saa det tager ligejem Form af en Katekisation. Efter Prædication holdes der igen knælede Bøn. Derefter fremfjes Trostebekendelsen og Fædervor. Derefter faar alle op og synger en Slutningsalmene.

Kirken blev opført 1890 og 1891. Da Børrejen kom hjem fra sin Europarejse i 1889, havde Santhalerne under Fru Børrejens Ledelse trosset og brændt 200,000 Markten til den nye Kirke, saa der maatte toges fat med at bygge jtrals efter Hjemkomsten.

Muritionene havde ikke kostet mere end 3 Rupier pr. Tuffind (3 Rupier er lig een Doll.). Alle Vogninger paa Ebenezer er opførte solidt og henfjtsmaessigt. Noget, der faves paa mange andre Steder. Haven og Anlaggene er meget smagfulde. Gamle Børrejen maa have været en meget dygtig og praktif Mand. Meget fortæller om denne originale Personlighed. Saaledes bl. a. da Skrefsrud engang var i Europa, og Børrejen skulde udvide Missionærernes Bolig. Derved maatte han tage nogle af de gamle Bygninger ned og blandt disse dette, hvor Skrefsrud havde sine Manuskripter liggende, en Ordbog paa 7 Sprog, en Mængde Santhalsagn fra ældfte Oldtid og en hel Del gamle Santhalsange, alt dette befalede Papa Pigerne at brænde, og de gjorde saa. „Svad skal Santhalerne med det Kram“? fagde Børrejen. Det minder om Felt-herren Omar, da han lod den store Bogsamling i Alexandria brænde. I det han gif ud fra, at dersom det, der var skrevet i Bøgerne, fandtes i Koranen, saa var de overflødige og dersom det ikke fandtes der, saa var det skabeligt. Sagen var den, at Papa var bange for, at dersom Santhalerne fik det at læse, det da skulde blive til Skade for dem; men mange Mors Møje og Granskning, og fra en Side set — kostbare og uerstattelige Skatte, gif der ved tabt.

Et andet Træk: En Aften, da de var samlede til Andagt, kom de Jndfødte løbende og raabte: „Brand! Det brænder i Kirken.“ (Det var den første Kirke.) Mama og Skrefsrud blev urolige, men Børrejen fagde paa sin rolige Maade: „Lad os bede“. De knælede ned og bad, og i Bønnen bad Børrejen inderlig for dens Frelse, som havde paafat Alden. Taget brændte, og det var alt.

Juleaags Eftermiddag besøgte jeg Kirkegaarden, der ligger nogle faa Hundrede Alen lige Nit for Stationen. Paa den store firekantede Kirkegaard, der er omgivet med et Segn af store stikkende Kaktus, talte jeg over 600 Grave. De ligger i lige Rækker. Ikke en eneste Vignen eller Gravminde findes her. Der ligger og ogsaa den gamle Biram, Skrefsruds Lærer i Santhalerproget. „Det var den lærdste Santhaler, jeg nogen Sunde har truffet“, fagde Skrefsrud om ham. Naar jeg vilde protejiere imod hans Udtalelser, plejede han at sige: „Na, du kan jo skrive, som du vil; men det er nu saadan, som jeg siger, og dit er forkert!“ Og det var det ogsaa. Da han døde kunde man ikke faa Plads paa hans Grav til alle de Blomster, som man vilde stes paa den.

Juleaags Aften kl. 7 jamledes vi igen i Julehujet, hvor Skrefsrud talte en Stund til Folket. I deres Bøger bruges de latinske Bogstaver, men ellers er Sproget sat til Skriftprog af Skrefsrud. Bibelen er overlat af Boddning og efteret af Skrefsrud. Dog var de fire Evangelier først oversat af Skrefsrud, ligesedes Luthers lille Katekismus, Bibelfistorien, Lærebogen samt en Salmebog. Det Ny Testamente er ier-lange siden oversat og trykt, ogsaa hele det Gamle Testamente er oversat, men det er ikke altsammen trykt endnu. Flere Lærebøger er ogsaa udgivne paa Santhalerproget. Missionen ejer selv sit eget Bogtrykkeri, og de trykker selv alle deres Skrifter og Blade. Sviffet kolossal Arbejde er der ikke blevet og bliver gjort? Sennepskornet er doffet og blevet til et stort Træ. Missionen har foruden Høbedstationen Ebenezer 25 andre Stationer. Den store Koloni i Assam og flere. Der var i forrige Marsberetning ansat 6 europøiske Missionærer, Fru Børrejen og Fru A. Jensen, 25 indfødte Skolelærere og 164 indfødte Oldste og Medhjælperer samt 74 kvindelige

Hammorholder kurerede paa 6 til 14 Dage.

Paro D i n i m e n t er garanteret at kurerer hvert Tilfælde af flsende, nymflege, blødende eller fremtrædende Hammorholder paa 6 til 14 Dage eller Pengene refunderede. 50 Cent.

Medhjælperne, desforuden var der 5 indfødte Præster og 2 Læger, og nu i det sidste Aar er Pastor S. Børrejen og Pastor Richter ankommen fra Danmark og Mr. Nielsen, som skal besjøre Tebaven i Assam-Kolonien. Der er nu henimod 16,000 døbte Sjæle i Missionen. Sviffen stor Gave har Gud ikke givet os i den nordfste Santhalmision. Missionen har tillige en stor Landejendom og ejer helt eller delvis nogle og tredstindstve Landsbyer. Ud til en saadan Landsby tog Skrefsrud, Richter, jeg og en Del Santhaler den 26. December. Den er tre Mil fra Ebenezer. Der har man ladet grave en meget stor Vanddam for at bevare Vandet, og saa leder man det ned til lavere liggende Landsbyer. Vandet her er nemlig af meget stor Værdi, da der behøves Vand til Mismarkerne, der skal staa under Vand. Kis er hele Indiens vigtigste Produkt, saa om Miffionen laar fejl, bliver der Hungernød. Ved at damme Vandet op og lede det i smaa Kanaler kan det give store Resultater her i Santhallandet.

Om Aftenen var vi atter forsamlede i Julehujet. Der var igen en stor Forsamling, som ikke syntes at kunne blive trædt af at høre. Søndag Morgen kalder Kloffen paa gammel og ung ud over Landet; i flere Timer ringer det uafbrudt. En ung Pige kom meget nebbjst og fortalte, at hendes 8-aarige Søster var død om Natten. Alle stal hen til Mama og snfte hende Godmorgen. De ventte paa et Smil, et Ord eller Nik. Alt skal Mama vide og have. I Gaar Aftes havde der været Fest i Landsbyen, og i Dag kommer man med nogle af de gode Sager, som Mama skal smage, og vi andre faar et Stykke med. Det er underligt, at Mama kan holde ud til det altsammen; men Arbejdet iblandt Santhalerne er hendes Mad, Svile og Glæde. Den trofaste Hund Barner følger hende alle Vegne. Hun har Omfjorg og Nede paa alle Ting. Hjerttraet kender hende ligesom og saa Kærne, Gæderne og Hestene ønsker at blive færtegnede af hende.

Men ovre i Skolen er det hendes Hjem, der er hun i sit Os. Svad vil det blive for et Savn paa Ebenezer, naar den Tid kommer, og den kan ikke være ret langt borte, da der ingen Mama vil være at hilse paa, ingen Mama at raadføre sig med i smaat og stort helt fra, hvad der skal feges til Middag og til Naad og Bink med Giffemaal. Hun er i Sandhed bleven en Moder for Santhalerne. Rigeffolen er for nærværende besøgt af 154 Pigebørn af alle Aldre og fra mange forskellige Landsbyer. Sviffen Skare af Sufjurer og Mødre er herfra ipldt ud over Landet. Og mange er Børn af Mødre, der selv som Piger har været paa Mama's Skole. Sviffen Jndfjdhelse det har kan næppe vurderes nu. Hver Mødrene er gode, der er Landet godt. Jeg var en Eftermiddag med Mama og Skrefsrud over at beje Skolen og Pigerens Arbejde. Det er overordentlig, hvad disse Piger har frembragt. De finefle Blomsterplanter og Frugt har de modelleret i Ler — meget uøjagtig; ligesaa er Blomstertegninger fortræffelig udførte. De finefle Tegninger og Penfelsarbejde ligesom alt vedrørende Syning og Broderiarbejde — saar høj Pris og Omstale af Regeringen, saa man tager hendes Skole som Model i Indien. Og de samme Piger, som har forfærdiget dette, koger den Kis, der spises, efter at de først at have været med, at fære, tørffe og male den. De fjer Gaarden og passer Børnene, de rygter og maler Kærne, hører Vandet, vaager over de syge, ja, de samme Piger, som her de fenne Søn og Navnetræk, er det, der gør alt Slags Arbejde.

Forkølelse kureret paa en Dag

Tag Exatibe Bromo Quinine Tablets. Apothekerne refunderer Pengene, hvis det ikke kurerer. E. W. Groves's Underfkrift er paa hver Pæffe. 25 Cent.

Prøver paa

Vore Bogsamlinger.

N. P. Huff paa, at De er ikke burden til at tage netop disse Bøger, men at De fan vælge andre af vort Forlagskatalog og fole sammenfætte helt forskellige Bogamlinger.

Prøve paa en Bogsamling til \$10.00 paa Afbetaling med \$2 ned og \$1 pr. Md.

N. Anfer: Korte Betragtninger.....	\$ 1.00
M. Mødel: Strøbelig, dog stærk.....	.25
Chr. Christensen: Søndagskolen.....	.30
S. F. Ewald: Svenskerne paa Kronborg.....	1.40
Gerhard: Straa og Guld.....	.25
Vilh. Beck: En lille Julegave 1901.....	.20
C. Hauch: En polsk Familie.....	1.40
Amud Seiberg: Den kristelige Studenterbevægelse.....	.10
„Kens og Maren“ i Jydsk Mundart.....	.10
V. Lund: Et lykkelig Liv.....	.45
N. P. Madsen: Strandfogdens Datter.....	1.00
McLaren, Jan: Under vilde Røjer.....	.80
Ernest Schroll: Radwiga.....	.80
John Nielsen: Lægprædifikant.....	.10
Barnetoner.....	.10
Bogt mine Lam af C.....	.40
Wallace, Lewis: Ven Hur.....	1.25
John Nielsen: Min Kamp med Mormonerne.....	.10

I alt..... \$10.00

Prøve paa en Bogsamling til \$20.00 paa Afbetaling med \$4 ned og \$2 pr. Md.

N. Anfer: En ny Bog.....	\$ 1.00
Gertrud Almqvist.....	.30
John Nielsen: Min Kamp med Mormonerne.....	.10
S. F. Ewald: Johannes Falk.....	1.40
„Den fløffe Kvinde paa Teffe“.....	1.60
Gerhard: Straa og Guld.....	.25
C. Hauch: En polsk Familie.....	1.40
Amud Seiberg.....	.10
V. Lund: Et lykkelig Liv.....	.45
N. P. Madsen: Strandfogdens Datter.....	1.00
Jan McLaren.....	.80
John Nielsen: Lægprædifikant.....	.10
Pastor B. Peterjen: Under Faderhaand.....	.40
Ernest Schroll: Radwiga.....	.80
Lewis Wallace: Ven Hur.....	1.25
Bogt mine Lam.....	.40
Warmark: De blide Barndomsdage.....	.25
Ernst Evers: Livet i Lys.....	.80
A. M. Hansen: Hjertefud.....	.10
A. M. Hansen: Oliebladet.....	.25
A. S. Jngemann: PrinsOtto af Danmark.....	1.20
Kristi Kærlighed.....	.60
Bejen til Fred.....	.40
Martyren i St. Andrews.....	.40
S. F. C. Mathiesen: 100 Fortællinger.....	.70
C. Skovgaard-Peterjen: Til de unge I.....	.15
C. Skovgaard-Peterjen: Til de unge II.....	.15
C. Skovgaard-Peterjen: Til de unge III.....	.60
S. Steffensen og S. Ulfing.....	.40
Thorne: Englantøn.....	.15
Liggerdrengen.....	.40
Ungdommens Skatfiste.....	.30
Sigurd Anfer: Modersmaalet.....	.50
Lewis Wallace: Den lyse Gud.....	.80
Israelsmissionen i New York.....	.25
De Unges Bibliotek: Herren er mit Skjold.....	.25

I alt..... \$20.00

Mindste Salgsum paa Afbetaling: \$10. Største Salgsum paa Afbetaling: \$100.

Skriv til os, og lad os forsyne Deres Hjem med et værdifuldt Bibliotek, der udleveres Dem gratis ved første Betaling.

Danish Lutheran Publishing House, Racine, Wis.